

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI
HETILAP.

Szerkesztési iroda:

Csik-Szereda

Molnár József ügyvéd

irodájában,

hová küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Györgyjakab Márton

könyvkereskedése,

hova az előfizetési pénzek és hirdetések küldendők.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.
(Külföldre) . . . 6 frt.
Félévre . . . 2 frt.
Negyedévre . . . 1 frt.

Hirdetési díjak

a legolcsóbban számították.
Bélyegdíjért külön minden beiktatásnál 30 kr.

Nyitányi cikkek soronként 20 kr-ért közöl-
tetnek.

Megjelenik minden szerdán.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MOLNÁR JÓZSEF.

Egyes lap ára 10 kr.

Fölhívás előfizetésre.

Egy negyed éve annak, hogy a „Csiki Lapok” politikai lappá változott át azon határozottan körvonalazott feladattal, hogy pártokon kívül áll s minden kérdésben az igazság oldala mellett fog harcolni, és hogy híj kifejezője akar lenni a közvéleménynek.

A letelt negyed év megmutatta, hogy vajjon a szerkesztőség kitűzött programját megtartotta e vagy sem. A sok és különböző oldalról jött elismerések annak tanúságául szolgálnak, hogy a közönség meg volt elégedve a lap irányával és ez viszont a szerkesztőség kötelességévé teszi, hogy nagyobb erővel folytassa utját a megkezdett irányban, a mit mostan, midőn az új évnegyedre való előfizetési felhívást közzéteszünk, ezennel ünnepélyesen megígérünk és betartani is fogunk.

Egész évre . . . 8 korona (4 frt.)

Félévre . . . 4 korona (2 frt.)

Negyedévre . . . 2 korona (1 frt.)

Külföldre: 12 korona (6 frt.)

A „Csiki Lapok”
szerkesztője és kiadója.

A vasut megnyitása.

Végre valahára e héten a közforgalomnak át fog adatni a székely vasut egy része. Sepszi-Szentgyörgytől Csik-Szeredáig már vasuton utazhatik a szegény székely s az alsíki ember áruit is azon küldheti el és szükségleteit azon kaphatja meg. Bizony a vasut építése már régi kötelessége lett volna a magyar politikának és törvényhozásnak, mert ha a keleti vasut a székely földön vezettedik ki annak idején Romániába, ma már hatalmas ipari és bányászati telep lenne a székely vidékek különböző helyein és a lakosság egy jó módu és gazdagodásnak induló nép volna.

Hogy a székely nép az országban épen

legutoljára kapta meg vasutait, az eléggé sajnosan mutatja politikusaink rövidlátását, de most már, habár későn is jutunk hozzá, készülődünk kell arra, hogy jól használhassuk ezt ki közgazdasági szempontból, a miért is legyünk azon, hogy a további tendenciákra nézve kellőleg világosítsuk fel a kereskedelmi kormányzatot.

Örömmel hallottuk, hogy a kereskedelmi miniszter ur és az államtitkár ur is a vasut mostani megnyitása alkalmából eljönnek hozzánk. Ez kétségtelen jele az érdeklődésnek viszonyainkat illetőleg. Fel is kérjük főbb embereinket, hogy el ne mulasszák informálásukat minden irányban megtenni. Nem szabad elfelejteni soha, hogy az a benyomás, melyet az ember lelkére a közvetlen szemlélet gyakorol, sokkal erősebb és tartósabb, mint bármilyen memorandum. Hozzá jelenleg két oly ember áll közgazdasági és kereskedelmi politikánk élén, kik gyakorlati és munkás emberek és a kik minden lárma és dobra ütés nélkül nemcsak kellő érzékkel bírnak előrehaladásunk eszközei és azok megteremtése iránt, hanem épen azért, mert a munka emberei, akarattal is bírnak programjaik keresztülvitelére. Hogy pedig a program egyik lényeges pontját képezi a székelység erősítése és anyagi talpraállítása, arra garanciát nyújt elismert gazdasági politikájuk, mirek egyik tüntető jele a mostani látogatás is.

Örömmel üdvözöljük tehát őket körünkben s meg vagyunk győződve, hogy mindenki megteszi köztünk is azt, a mit egy tiszteletteljes vendégfogadás megkövetel. Szegény és egyszerű emberek vagyunk, de meg kell hogy mutassuk, hogy erőteljes, igaz magyar ember a székely. Sokan is vagyunk és elég okosak arra, hogy a gazdasági fejlődés új stádiumában is erőt éreztünk magunkban a vezetésre.

Nem kisserzti, falusi politika ez, hanem

épen egy nagyszabású államfentartó politika. Itt az ország keleti határán a székelység kizárólagos és tömör, de egyedüli uralkodása a társadalmi és gazdasági viszonyok felett épen olyan szükség az országra nézve, mint bármely építkezésnél a jó és szilárd alap. Olyannyira szükség ez, hogy ha a gazdasági élet versenyében idegen elemek tapasztaltságuk és esetleg tőkájük folytán dominálni tudnának, a székely elemnek anyagi és vezetői támogatása egyenes erkölcsi kötelességét képezné a mindenkori kormányparti hatalomnak.

Ennek az elvnek szikráit látjuk előre szórva a kereskedelmi miniszter látogatásában, s azért legyenek üdvözölve, mi pedig örömtől dagadó kebellemel reméljük és várjuk, sőt lássuk e megjelenésben a székely boldogulás hajnalodását.

— A szászrégeni vonal előmunkálatai nagyban megkezdődtek Szász-Régenből kiindulólág Csik felé. Az előmunkálatban résztvevő személyzet a csik-szeredai—gyimesi vonalról: Radnai Percz mérnök és Weissmantel Vilmos földmérő, a sepszi-szentgyörgy—csik-szeredai vonalról lovag Zitkovszky Gyula, gróf Lázár Vinceze, Berényi Béla mérnökök, Budapestről pedig Flamm mérnök és Bánicz földmérő. A munkálatok vezetője Kiracsevics Tamás felügyelő, kit a csik-szereda—gyimesi vonalról már jól ismer a csiki közönség. Jövő hó folyamán a személyzet legalább megkezdészerződik, minthogy a sepszi-szentgyörgy—csik-szeredai vonal egész személyzete a megnyitás következtében Szász-Régenbe lesz áthelyezve, a hol van a felügyelőség központja.

— A székely vasut műtanrendőri bejárása márczius 29-én megkezdődött és márczius 30-án be is fejeztetett. Az elnöki teendőket dr. Barthos Károly miniszteri biztos végezte s a bizottság képviselve volt a vasuti és gőzhajózási felügyelőség, a posta- és távirtda igazgatóság, a m. kir. államvasutak igazgatósága, a kolozsvári üzletvezetőség, Háromszék vármegye és Csik vármegye közigazgatási bizottsága és a brassói—háromszéki vasut igazgatósága s végül az építési fővállalat.

A hivatalos bejárás Sepszi-Szentgyörgyön vette kezdetét, hol a csatlakozó állomás és annak min-

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA

Gyergyó-Szentmiklós szabadságharcunk idejében.

(Vértes L. márcz. 15-iki felolvasása.)

„Emlékezzünk régiokról!” . . . Márczius 15-ike a visszaemlékezés és kegyelet ünnepe. E napon visszaidézzük a dicső emlékeket, felnyitjuk a történelem fényes lapjait, hogy lelkünk beteljen a hősi korszak dicsőségével. Ah, fenséges emlékek! Ti hűséges hívóivó a törhetetlen nemzeti erélynek s gátot szakító lelkesedésnek, az egekig csapkodó örömmek s a tornyosodó veszélyekkel s a gonosz Armánnal elszántan küzdő hazafiságnak.

Fenséges és dicső emlékek! Felvillan a szem, gyorsabban dobog a szív, megfeszül az izom, a mint lelkünkbe szívjuk azt a felvillanyozó szellemet, mely a dicső napok emlékeiből kisugárzik.

Halljuk pörögni a dobot, melyet a háromszinű zászló mellett ver a honvéd. Halljuk a reccogást és ropogást, mely összedönti a zsarnokság hatalmát. Hallszik Kossuth Lajos hatalmas hangja, a Rákóczy-induló viharos dallama, a márczius 15-iki nap nagyszerű vívmányait üdvözölő tömeg éljenzaja, Petófi esküje, melyet egy nemzet ismét és utána egy nemzet mondja: „Esküszünk, hogy rabok többé nem leszünk!”

Magyarország, imádott hazánk! ez a te visszhangod a szabadság harsonájának riadója.

Forgassuk csak tovább a dicső emlékek lapjait. Látjuk Erdély és Magyarország, a sors által elszakított édes testvér újra ölelkezését. Utána a kard csattog, fegyver ropog, haló hőrög, fel-feltör

a győzelem, a dicsőség dala, majd újra a fegyver rohogása és aztán a temetők gyászéneke.

Forgassuk csak a dicső emlékek lapjait, melyekre oly sok dicsőség és gyász öröm és bánat vannak írva.

A dicső napok történelmének egyik lapján Gyergyó-Szentmiklós is meg van örökítve s fel van róla jegyezve, hogy a szabadság eszméinek egyik leghősibb és legáldozóbb községe volt.

A mi igénytelen, de a nagy és magasztos eszmékért lelkesedni tudó községünk emlékeit mondom el röviden és történelmi hűséggel.

Az 1848. korszakban is Gyergyó-Szentmiklós volt a megyének legnagyobb községe s Gyergyónak szellemi központja. Itt pezsdült fel a gyergyói hazafiak lelkesedése, itt állott be az a fordulópont, mely felszabadította a hazafias szellemet nyitól s kiterjedvén az egész megyére, részesévé tette ezt a szabadságharc dicső küzdelmeinek.

Megyénk akkor a határország germanizáló rendszere s a katonai szubordináció alatt nyögött, mely lidércnyomásként nehezedett ősi érenyeire. Az idegen katonatisztek bilincsekbe verték a szabad, független érzést s e nehéz bilincseket óriási erőfeszítéssel lehetett szétörni; hogy ez sikerült, örök dicsőséget biztosít a történelemben akkori jeleseinknek.

E jelesek lelkes seregéből kiválik a vezér: Mikó Mihály alkirálybíró, későbbi kormánybiztos, ki megyénkben a nemzeti szellem legbuzgóbb s leghivatottabb ébresztője s a mozgalmaknak legbátrabb s legzseniálisabb vezetője volt.

Gyergyóban Mészáros Antal szentmiklósi, András Antal alfalvi, Sántha Károly kilyénfalvi plebánosokban, ditrói Puskás Ferencben, továbbá

Kiss Antalban és Fröhlich gy.-szentmiklósi gyógyszerészen lelkes bajnokokat nyert.

A katonai hatóság feje Gy.-Szentmiklóson Czernkó őrnagy volt.

A márczius 15-iki események mozgalma április elején jutott el hozzánk. A marosvásárhelyi kir. tábla feloszlata után Kedves Tamás, Veres Adám, Geczó János és Donáth Pál lelkesedést merítve a Pesten, Kolozsvárt és Maros-Vásárhelyt történt eseményeken, haza jöttek, hogy itthon szószóli, apostolai legyenek az Uniónak s a szabadság eszméinek. Ismeretes az a hajsza, melyet az osztrák érzelmű tiszték Csikban ellenük s a somlyói deákok ellen folytattak. Csikból Gyergyóba jöttek s itt buzdították a népet a szabadságra s ébrezgették szép sikerrel a gyergyóiak önértetét arra, hogy a Bukov által rájuk erőszakolt igát rázzák le.

A hazafias mozgalmak középpontja Mikó Mihály alkirálybíró és Gy.-Szentmiklós volt. A nép szívesen hallgatta a lelkesítő beszédeket, s a hazafiság ígéit átvették Gyergyónak honszerető papjai is s Isten templomában a szabadság eszméi nyertek erőt és fényt a vallás öröktűzétől. A lelkesedés mellett azonban sötét árnyként ott lapangott Czernkó és több tisztársának reakcionárius törekvése is, melylyel a lelkesedést visszafojtani igyekeztek. A Schirding helyébe lépett Dorschner ezredes szigorú utasításait híven követve, a határország katonáit az Unió ellen izgatták, az altiszteket előléptetéssel kecsegtették, az invalidusokat pedig napi pénzük elvesztésével fenyegették. Minden eszközt felhasználtak, hogy az április 12-re hirdetett székgyűlés iránt rossz hangulatot keltsenek a gyergyói határőrökben. Aknamunkájukkal sikerült annyit elérniük, hogy a székgyűlés a lehető legrosszabb hangulatban kezdődött.

den újabb létesítménye vétetett vizsgálat alá s azután külön vonat minden órháznál, minden állomásnál részletesen utána nézett a vasuti építkezéseknek. Tusnád fürdőre déli 2 óraker érkezett a bizottság, hol rövid villás reggeli után folytatta útját és este Csik-Szsimonig el is végezte teendőit. Csik-Szeredába márczius 29-én későn este érkezett a külön vonat, hol óriási közönség várta az első hivatalos vonatot. Itt az átomáson volt az estebéd s márczius 30-án a bizottság folytatta az útját s a pályát Csik-Szt-Simontól Csik-Szeredáig vizsgálta meg. Maga az építkezés kifogástalan volt, úgy hogy a vonal a forgalomnak át is adható lett volna, ha a megnyitás feletti intézkedést a kereskedelmi miniszter magának fenn nem tartja, ki április 4-én érkezik e végből Csik-Szeredába. A műtanrendőri bejárás alkalmával a házigazdai teendőket az államvasutak teljesítették.

A püspök és hivei.

Az alsík-kászoni esperes kerületi papság és hivek üdvözlő felirata méltóságos gr. Majláth Gusztáv erdélyi segédpüspök urhoz és az erre adott segédpüspöki válasz a következő:

D. a J. Kr!

148—1897. sz.

Méltóságos Püspök és gróf ur!

Alólírottaknak jutott a kiváló szerencse, hogy méltóságodat segédpüspökünké lett örvendetes kineveztetése alkalmából úgy saját, mint paptársaink, valamint hiveink ezreinek nevében is — az erdélyi egyházmegye egyik legszebb vidékén elterülő alsík-kászoni egyházkerületből keblünk legbensőbb melegével üdvözljük. Mert, habár ezen epochalis eseményről a maga útján még nem értesítettünk is, mindazonáltal a lapok meghozták valóságát ama közóhajnak, — melyet az érdemek és években egyaránt gazdag Erdélyi agg püspöke Lőnhart Ferencz ur ó excellentiája a legmagasabb trón számolyához a maga és az erdélyi kath. status nevében felvitt, s a melynek gyümölcseül urunk királyunk ó cs. és apostoli királyi felsége méltóságodat erdélyi segédpüspökül utódlási joggal legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Soha királyi kinevezés az érdekelt alattvalók tetszésével megfelelőbben nem találkozott, mint éppen a jelen esetben.

E tény által méltóságod és köztünk szoros szellemi viszony szála szövédték: méltóságod egyházfejedelem, atyánk és vezérünk lett; és mi a legkézségesebben előlegezzük az új püspöknek az alattvalói hódolat, a gyermeki szeretet és engedelmesség zsenge áldozatát, ezt annál örömebben tesszük, minél inkább meg vagyunk győződve arról, hogy Méltóságod magas személyében már is felragyogtak ama fényes tulajdonok, melyeket az apostol szent Pál utódaiban keres, melyek hivatva vannak fényt árasztani még a püspöki székre csúcsára is s áldást özönleni mindazoknak, akiket Isten méltóságod atyai gondozására bizott.

s csakis Mikó Mihálynak a gyűlés színe előtt mondott lángoló szónoklata tudta a kedélyeket megváltoztatni, az ámitásokat leleplezni s a balvéleményeket eloszlatni. Midőn pedig hatásos beszédének végén a lelkiület megragadó, daczosságát lefegyverző ezen érveléssel élt: „Az eszmék, melyek ellen önök, szeretett katonapolgártársaim oly ingerülteknek látszanak, olyanok, mint a Nemere szele és az égi napsugár, eljutnak azok közénk, el önökhöz, ha mindjárt a Generál Commandó bepadolatja is Csikországot...“ a közérzület és vélemény, mint valami varázsütésre, egyszerre jóra fordult, s a gyergyóiak a legjobb hangulatban tértek haza.

Csik- s Gyergyónak tehát egy lett a szíve, lelke s a határrendszer békójába vert székelység főnixként új életre ébredt. A lelkesedés majdnem mindenkit a közelgő agyagfalvi gyűlésre vont, hol gyergyóból úgy, mint Csikból a határőrök egészen harcckészen jelentek meg, magukkal ragadva a tiszteket is. Az agyagfalvi gyűlés ismertetése keretünkön kívül esvén, csak Úrházy marosvásárhelyi írónak ekkori szép költeményét akarom, habár töredékben is, megörökíteni, melynek 3 szakaszát a napokban mondta el nekem Kedves Tamás.

Itt a zászló kezeinkben,
Egy kívánat lengeti,
Legyen egy a két hazából
S véssz így meg nem döntheti.

Hogyha egyért fog hevülni
Millió szív-dobbanás
Összeforrunk, mint a szikla,
Ugy dicsőbb nép lesze-e más?

Legyen egy hát a magyar nép,
Mind egyenlő, mind szabad,

Krisztus egyházának alaptörvénye a szeretet lévén, megvagyunk győződve, hogy annak új apostola szeretetet hoz magával hozzánk; mi természetesebb tehát, minthogy mi is őt az alattvalói hódolat és hűség, a gyermeki szeretet és ragaszkodás szent érzelmeivel fogadjuk és üdvözljük. Így szólunk tehát a classicussal: „Igitur alte spectare, si vales, aeternamque domum contueri, neque Te sermonibus vulgi dederis, nec in premiis humanis spem posueris verum Tuarum, tuis Te spectat illecebris ipsa virtus trahat ad verum decus.“ — Vivat!

Egyben kérjük: fogadja méltóságod ezen érzelmeink egyszerű tolmácsolását kegyesen, melyeknek kifejezése után magunkat és hűveinket atyáskodó szeretetébe ajánlottan felszentelt jobbjanak csókolásával maradtunk.

Méltóságos püspök és gróf urnak

Csik-Szt-Mártonon, 1897. febr. 20-án.

Paptársaik és hiveik nevében engedelmes fiai

Buzás Mihály, s. k.

Hosszu Ferencz, s. k.

t. k. főesperes-plébános.

pléb. ker. jegyző.

Mire a segédpüspök ur következőkben válaszolt:

Tisztelendő Főesperes ur!

Ó cs. és apostoli kir. felségének legmagasabb elhatározásából erdélyi segédpüspökké történt kegyelmes kineveztetésem alkalmával küldött üdvözlő jókívánatokat úgy Főtisztelendőség, mint a kerületi nt papság és hivek részéről szívesen fogadtam s az előlegezett bizalomért köszönetet mondok. Isten szent kegyelme, az erdélyi papság és hivek buzgó támogatásába helyezem minden bizalmamat s remélem, hogy ezeknek segítségével munkálkodásom eredményes leend.

Ájtatos imáikba ajánlottan vagyok Főtisztelendőségnek

Komárom, 1897. márczius hó 15.

Krisztusban testvére:

Majláth Gusztáv, s. k.

Válasz a ditrói erdők ügyében.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapja idei 11. számában „Egy közbirtokossági nagy vagyon pusztulása“ czímen megjelent közleményre szíveskedjék Ditró község I. és II. tizesek birtokosai választmányának alábbi választát — a közérdek szempontjából — közölni. Válaszul a jegyzőkönyv szó szerinti szövegét adjuk azért; hogy az érdekelt ur lássa az egész választmány egyhangú tiltakozását, hogy ne tekintse magát továbbra is olyan embernek, a ki jogosítva van bárkit személyesen, indokolatlanul megtámadni.

J e g y z ő k ö n y v.

Felvétetett Gyergyó-Ditróban, 1897. márczius hó 19-én, a ditrói I. és II. tizesek birtokosai választmányának — délután 4 órától kezdve tartott — rendes gyűlésén.

Jelen vannak:

Elnök: Szathmáry János, jegyző Gaál Miklós.
Taschek Gyula, Biró Sándor, Köllő Ferencz,
Köllő Károly, Bajkó Mátyás, Gaál Mátyás, Balázs

Senki köztünk rabbilincsen

Soha többé nem marad.

A mig a fegyveresek Agyagfalván voltak, Urbánnak serege Oláh-Topliczán hadi szállást ütött fel s a gyergyói oláhokat fenyegető izgalomba hozta s a balázsfalvi oláh gyűlés óta a hamu alatt lappangó parázst fellobbantotta. A határszéli községek oláhjai, a kik Moldova felől bőséges tápot kaptak az izgatásra, csakhamar kimutatták ellenséges szándékukat, főképp Békás és Zsedánpaták. Ezek Praecup nevű papjokat, azon figyelmeztetéséért, hogy a székelyekkel ellenségeskedvén, vakon önvesztükbe rohannak, kegyetlenül kizsárolták s végre agyonverték. Gyergyó-Szentmiklósról Kopacz István, Zelig Péter, e községekben befolyásos kereskedők, mentek alázongók lecsillapítására, azonban majdnem Praecup sorsa érte őket, csakis egy meghitt emberök segítségével oláh ruhában menekülhettek vissza. Ugyanekkor fenyegetően mozogódtak a várhegyiek és salamásiak is, kik Ditró és Remete felé előrsőket állítottak. Ide is elment néhány lovas székelység, azon békés szándékkal, hogy őket további barátokra és egyetértésre bírja; de az előrsőkhöz érven, ezek körülverték, lovaikról leszállították s Oláh-Topliczára kísérték, hol bebörtönözték. Már halált ordított rájuk az oláhság s csakis egy graenitzer-tiszt, ki remetei Veres Istvánnak ismerőse volt, mentette meg a haláltól. Ennek híre villámsebességgel terjedt el és Gyergyó-Szent-Miklóson sokan összegyülekezvén, a szentmiklósi zenekarral Várhegy ellen indultak. A mikor a kis szabadító sereg a Ditrón alóli Hodos-tetőn megjelent, s az oláhok a nagy dob hangját meghallották, az erdőkbe futottak, sőt mintha a nagy dob hangjait agyuzásnak vélték volna, az oláh határok még Topliczát is oda hagyták. Az elfo-

Márton, Kovács István és Kovács Ignác választmányi tagok.

Erdöss Alajos, Kovács Károly, Bajkó János és Balázs Ignác a birtokosok közül.

Szathmáry János elnök a „Csiki Lapok“ 1897. évi 11. számában „Egy közbirtokossági nagy vagyon pusztulása“ czímen megjelent közleményre hívja fel a gyűlés figyelmét.

Ebben „egy érdekelt“ a választmány, de különösen annak elnöksége ellen intéz indokolatlan támadást. A czikk írója a birtokosok belügyeinek vezetéséről fogalommal sem bír. Ezt árulja el minden sora; ezért nem érte el azon czélt, a miért közleménye napvilágot látott.

Ezek hatása alatt kötelességének tartja indítványozni, hogy:

1. a választmány az egész ügyet tekintse maga ellen intézettnek;

2. mert a választmány elnöke és jegyzője személyesen vannak megnevezve, ezért a gyűlés jelöljön ideiglenesen egy elnököt és jegyzőt. A választmány ezek vezetésével fogja megállapítani azon válasz szövegét, melyet — a fent idézett czím alatt megjelent közlemény egyes pontjaira — adni fog.

A gyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta. Ideiglenes elnöknek Biró Sándort, jegyzőnek Kovács Ignácot kéri meg. Ezek a jelölést elfogadják, mire Szathmáry János és Gaál Miklós elhagyják a termet.

Biró Sándor elnök figyelmezteti a gyűlés tagjait, hogy a válasz — szöveg szerkesztésénél tárgyilagos — és higgadtak legyenek s személyes vonatkozásokat csak annyiban használjanak, a mennyiben a támadás helytelen, felületes volt.

Ezen kijelentés után a választmány a következő szöveget fogadta — a maga részéről — válasznak el.

„Az „egy érdekelt“, midőn az I. és II. tizesek egyeseinek vagyonát közbirtokosságinak nevezi, a legnagyobb tévedésben van.

E vagyon — emberemlékezet óta — a fent. tizesek egyeseinek kizárólagos tulajdonát képezte. Ezt 1835-től kezdve okmányokkal tudjuk bizonyítani. Ezen jogállapot értelmében a tizesek — mint önálló jogiszemélyek — külön-külön szabadon rendelkeztek vagyonuk felett. Ditró községe — mint ilyen — a tizesek tulajdonjogát elismerte, igényt ellenük soha nem támasztott.

A többi tizesek vagyonukat már rég felosztották a nélkül, hogy azt valaki közbirtokosságinak elnevezni merete volna. Tudnia kell, hogy Gyergyó-Salamás nagy része Ditró község III. tizesének birtokán fekszik. Ezt az öregek először önmaguk között felosztották, ezután lassanként bérbe, majd örökre eladták. Az érdekelt ur — ha ditrói birtokos — bizonyára hallotta már, hogy Ditró község V. tizesének telekkönyvi közös ingatlana rég nincsen. Mit gondol. Olyan együgyű ez a község, hogy egymásután elengedi, a mihez joga van? Annaira lelkiismeretlennek képzeli a törvényhatóságot, hogy felteheti róla: miszerint a községek vagyonának elpusztulását behunyt szemmel nézi? Igazságosnak gondolja-e, ha ugyanazon község lakóinak egy része olyan jogától foszthatnék meg, a mit a többi megkapott? Helyesnek tartja-e, ha Ditró község I. és II. tizesének egyesei azt kívánják, hogy saját vagyonuk felett — mely még

gott békeköveteket ekként kiszabadítván, a felmentő sereg minden visszatorlás nélkül visszaindult. E békés szándék csillapítólag hatott a felzúgott várhegyiekre és salamásiakra, kik Boér Aron szentmiklósi esperesük szavára hallgatva, megjelentek a ditrói mezőn s az alkotmányra és békekészségre ünnepélyesen felesküdtek.

Ismeretes tény, hogy az agyagfalvi gyűlés Mikó Mihály és mások előrelátó indítványát mellőlvén, hiányos felszerelés mellett is a táborba szállást határozta el s a vett hírek következtében Szász-Régen felé Urbán ellen indult, ennek sereget két ízben ugyan, dicsőségesen szétszórták, de Maros-Vásárhely mellett a határőr-tisztek rosszakarata és a tapasztalatlan intézkedések miatt nagy csapás érte a székelység táborát, melyhez oly remények voltak kapcsolva s az előző napokban vitézségének oly szép jelét adta.

E szerencsétlen csatavesztés Gyergyót és Csikot újra a reakció hatalmába szolgáltatta. A nép lelkesedése által leszorított osztrák bérenczek kibujtak sötét oduikból, levetették álarcukat a tisztek is és aknamunkájukat tovább folytatták, mely 49 elejéig tartott. Ekkor azonban Bem győzelmes előnyomulása újra felébresztette az önértelmet s az elfojtott lelkesedést.

Az ekkor beállott események Gyergyó-Szent-Miklóst vitték előtérbe, a további mozgalmakra az impulzus innen eredt, s azokra az elszánt tettek, a mik január közepén itt lefolytak, örökre dicsőséggel gondolhat vissza e község.

Január 11-én Bem Mikó Mihálylyal, ekkor már kormánybiztossal, levélileg tudatta, hogy 13-án M.-Vásárhelyen lesz, intézkedjék rögtön, hogy a harccképes lovas és gyalogkatonaság fölfegyverkezve, hadilag rendezve a Maros mentén M.-Vásárhelyre siessenek, hogy a mikor ő Nagy-

sértetlenül meg van — szabadon rendelkezzenek úgy, a mint a többieknek megengedték? Ha feltevéseink, melyeket — engedje meg reméllünk — ön is helyeseknek tart, igazak; úgy az a vagyon sem nem közbirtokossági, sem pedig pusztuló félben nincsen; hanem magántulajdon, melyet — a viszonyokhoz mérten — a legjobban fogunk értékesíteni.

Ditró község I. és II. tizesének birtokosai közös vagyonukat, hosszabb idő óta — mint társulat — önállóan kezelik. Egyes eladások — igaz — történtek, de a vagyon egészében még meg van; mert azt a részt, a mit Ditró községnek — templom építési célra — engedünk át, azt hisszük, még Ön sem tartja elveszítettnek t. érdekelt ur! Hogy a tizesek birtokossainak vagyona nem kallódott szét, mit gondol: az Ön érdeme-e, vagy a Szathmáry János és a Gaál Miklósé? Annyi önzést nem merünk feltételezni, hogy ezekben nekünk igazat ne adna.

Közkereseti társaság — igaz — alakult és pedig Szathmáry János ur elnöke alatt. Mielőtt erről ítéletet mondott; helyesen tette volna, ha célját megismeri. Tudnia kellene, hogy e társaság kebelébe felvett minden jogos birtokost; mivel célja ezek vagyonának lehető legjobb értékesítése. Mert épen az a kényszer, hogy az egyesek esetleges tájékozatlansága roszakarólag kihasználva ne legyen; hozta létre és tartja össze ma is a társaságot, mely egyébként a tizesek közbirtokosságától teljesen független.

Mit gondol t. érdekelt ur, vajjon a birtokosok hivatalnoka lenni bizalom-e, vagy kényszer? A választmány meg van győződve, hogy az elnökséget az érdekelték bizalma helyezte az ügyek élére s csak addig érvényesíthetik befolyásukat, a míg működésük a birtokosok érdekeinek megfelel.

Hozzon fel tényeket, melyekkel az ellenkezőt bizonyíthatja; de ne szentimentáliskodjék, üres frázisokkal ne támadja senki becsületét. Az elnökség a birtokosok érdekeit mindig és mindenütt a legnagyobb jóakarattal képviselte, ezért a haszontalan vádaskodást a választmány visszautasítja; mert a vezetők iránt teljes bizalommal viseltetik.

T. érdekelt ur! A bizalmi férfiakat a kezelésükre bizott vagyonról tájékoztatja, de oly kevés jártassággal; hogy — e helyett — jobb lett volna felvilágosítást kérnie.

A választmány ezt most Önnek a következőkben bátor megadni:

Az összes terület — az 1893. évi erdészeti felmérés szerint — 3200 katasztrális holdat tett. Ezen területtől Ditró községe — a tizesekkel fenállott szerződéses viszony alapján — mintegy 400 hold erdőt levágatott és 944 holdat templom építésre, az egyházmegyének engedünk át. A község és a tizesek birtokosai között a már említett szerződéses viszony megszűnéskor, a fent megjelölt területtől — kárpótlásul a fajzasi jogért — 500 holdat a községnek, mint erkölcsi testületnek visszaadtunk; a megye alispánjának közvetítése folytán.

Területileg tehát a birtokosoknak ma 2700 hold birtokuk van. Ebből 1344 hold részben ki van használva, részben az egyházmegye most értékesíti. Rendelkezésre áll, mint szabadon használható terület, 1010 hold értékes erdő és 346 hold bokros, cserjés legelő.

Ez adatok valóságáról meggyőződhetik

a telekkönyv, a tagosítás keresztülvitelére legújabb eszközölt mérnöki felmérés és községi előjáróságunk felvilágosításai alapján.

Önmagából kell kiinduljon. Tegye meg most számításait. Ekkor meg fog győződni, hogy nincs joga azt senkiről feltételezni; ha két egymástól független állást mer elfoglalni, akkor okvetlenül tisztességtelen.

A tizes birtokosai 1893. október hó 15-én tartott közgyűlésükben egyhangú határozattal adták Gaál Miklós jegyzőnek az Ön által említett területet. Az idevonatkozó határozat indoklása szóról-szóra ez: „Meltányolva Gaál Miklós jegyző annak a birtokosok érdekében eddig kifejtett munkásságát.“ Ebből láthatja, hogy arra ő már előzőleg rászolgált, a mit azután tett vagy tesz; az tartozik elbírálása alá. Egy új elszámolásnál, midőn utolsó négy évi működését kellene honorálni, az „érdekelt ur“ is bebizonyíthatná nagylelkűségét.

Még egyről kell tájékozzunk. A tizesek birtokosainak pénztárnoka nem Kovács János, hanem Kovács Ignác volt. Megválasztása után nemokára tényleges katonai szolgálatra kellett bevonuljon, tehát ő akkor lemondott és elszámolt. — Látja-e mily nagyfokú az ön tájékozatlansága? Oly embereket hoz az ügygyel kapcsolatba, a kik nem szolgáltak reá az ön támadására.

Véleményünket elmondottuk. Nem azért, hogy önnek választ adjunk, hanem a közérdek szempontjából. — Nem engedhetjük meg, hogy egy tájékozatlan ember támadása a közpályán már sokat tett egyének tiszteletének ártson.

Ha valamit nem tud; forduljon azokhoz, kik önnél több tapasztalattal bírnak, okosabbak. — Ha valami felvilágosítást óhajt; keresse meg azokat, a kik megadhatják, de ne zavarja felesleges kifakadásával a sajtó tisztességes jóakarátát. Ha támad; legyen őszinte, nyílt, határozott és nevezze meg magát. — Igy tisztességes, férfias; de különben az elnevezés együgyű, gyáva.

Gyűlés ezen válasz közlésére a „Csiki Lapok“ szerkesztőségét — az ideiglenes elnökség által — megkérni határozta.

A tárgy, melyért a választmány egybegyűlt, el van intézve, Biró Sándor elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Köllő Ferencz és Köllő Károly választmányi tagokat nevezi meg; — a gyűlést bezárdja.

A választmány.

Az osztrák képviselőház.

Ausztriában is megtörténtek márczius hó folyamában a választások és pedig ezuttal az általános választási jog legalább részben először szerepelt. A választások eredménye reánk magyarokra nézve nem igen kedvező, a mennyiben a pártok legnagyobb része ég attól a vágytól, hogy a kiegyezési kérdésekben minél nagyobb terhet toljon Magyarország vállaira.

A reichsrathban képviselt 25 párt közül a legnagyobb veszteség a liberális pártot érte, a mely 28 mandátumot veszített. Mindazáltal számszerűleg még mindig ez a legerősebb párt a parlamentben, mert a nagybirtokosokkal együtt 78 szavazatot képvisel, minthogy Kronavetter

tulajdonkép szintén liberális. Tisztán a párt okosságától függ, hogy jelentékeny szerepet játszon és visszahódítsa magának legalább azt az erkölcsi pozíciót, melylyel azelőtt birt. A Badeni-kormány szívesen fogja látni, ha a német-liberálisok támogatják, mert akkor nélkülözheti az antiszemitákat, a kiktől szeretné magát távol tartani. Az antiszemiták, úgy látszik, észrevették Badeni gróf törekvését és most e szerint készülnek berendezkedni.

Szeretnének ugyanis ők a német néppárttal egyesülni, mert ebben az esetben az antiszemiták volnának a leghatalmasabb urak. De az antiszemiták készülődnek arra az eshetőségre is, ha Badeni gr. osztrák miniszterelnök nem akarná az ő támogatásukat igénybe venni. Ez okból most ismét előszedik az egész választási kámpány alatt pihent fegyvereket és első sorban neki mennek Magyarországnak és a kiegyezésnek. Azt hiszik, hogy ezzel kellemetlenséget fognak csinálni a kormánynak. Azt hangoztatják legújabbán, hogy az önálló magyar állam 1526-ban Mohácsnál esődöt mondott, német és osztrák fegyverek óvták meg a magyar népet attól, hogy az ozmánok felszivják és csakis a szerencsétlen osztrák viszonyoknak köszönheti, hogy egyáltalán még a világon van és most dominál. Az alkotmány reformja most ugyan nem lehet még aktuális, de teljes paritást követelünk — t. t. az antiszemiták. Teljes paritást nemcsak a vám- és kereskedelmi szövetségnek, hanem a kvótánál is: egyforma jogokért, egyforma kötelességet! A politikai paritás megköveteli, hogy a közös terhek is teljesen egyenlők legyenek.

Az új többségben valószínűleg bent lesznek a német liberálisok, a nagybirtokosság, az ujcséhek, a lengyelek, a német klerikálisok, a kik már tekintélyes többséget reprezentálnak. Valószínűleg a délszlávok és egy pár apró töredék is csatlakoznak a többséghez, úgy, hogy a Badeni kormány minden körülmény közt erős többségre számíthat. Ha azonban a liberálisok minden várakozás ellenére vonakodnának a kormánnyal menni, akkor csudálatos dolgok állának elő Ausztriában, mert akkor az antiszemiták fölül kerekednének és Langer Károly dr. bevonulna a belügyminiszteri palotába. Ez esetben természetesen a kiegyezésről és kvótáról is másképp gondolkodnának az antiszemita urak, mint ma. Ez az eshetőség azonban ki van zárva, mert ez az egész osztrák államszervezet összeroskadását jelentené.

Mindensetre érdekes ülésszahnak nézünk elébe. Ki fog tűnni, hogy a Badeni kormány elég erős és ügyes-e az igazságos kiegyezés keresztülvitelére és arra, hogy Ausztriának visszaadja a nyugalmit, a melynek már oly régen híjával van,

Szebent bevéve, a császári sereget erre visszanyomja, neki segítségére legyenek. Bem levelét Lázár János gyergyó-szentmiklósi bátor és hazafias örmény ifju, öltönyébe varrva, a táborból hozta el Mikó Mihálynak Gyergyó-Szentmiklósrá, kinek lelke elszánt tettekre lángolt, mikor a dicső nevet olvasta a levélben. Rögtön értekezett a nemesség előkelőivel, a községek befolyásosabb embereivel, a katonaság részéről is több meghitt barátjával s ezek egyetértése mellett bizton számíthatott a nép szívére és karjára. A gyergyói részben a lelkesedés gyűjtőlencséje Gyergyó-Szentmiklós volt, hol a titokban behozott felhívásokat nagy számmal ragasztották ki a falvakra, a népnek lelkesítő beszédeket mondtak. Élénk tevékenységet fejtettek ki az örmény lakosok is, kiknek küldöttsége diadallal hozta a községbe Mikót, ki előtt az örmény plebánia udvarán a székely és örmény eskü mellett kötötte meg az egyenlőség, szabadság és testvériség örök frigyét. E frigy emlékére az örmények tiszteletük jeléül egy becses arany lánczczal lepték meg Mikót.

Különben is ekkor már a levegő tele volt a legjobb hírekkel. Bem levelével együtt, mintha a napsugár vagy a Hargita szele hozta volna be, egyszerre oly sok örvendetes hír járt szájról-szájra a hegyektől és a katonai őrkötől elzárt vidék lakói közt.

Czernkó azonban nem nézte jó szemmel a lelkesedésnek ezen spontán kitéréseit s a levélhozó Lázár János elfogatására parancsot adott ki. Az örmények azonban elrejtették őt egyik kereskedő házában s ennek bejáratát tömegesen elállván, az elfogatást megghiúsították. Mikó e hírre ismét Gyergyó-Szentmiklóson termett; az örmények arra kérték, hogy lépjen fel a katonai parancsnokság tulkapásai ellen, ők pénzzel,

karjaikkal mellette lesznek. Mikó a hirtelen megnőtt sokaság óhaját végig hallgatván, gyorsan határozott s a községi előjáróság és a lakosság nagy részének élén a katonai irodába ment, hol Czernkó örmény ugyancsak fanyar képpel fogadta, együtt találták itt a tiszteket, köztük a nagy fekete-sárga Kovács kapitányt.

Mikó bátran eléjük állott s félelmet nem ismerő hangon mondta a szemökbe, hogy az urak, úgy látszik, hajtóvadászatot tartanak a község polgáira. Kovács kapitány hevesen félbeszakítva, bővebb magyarázatot kért; Czernkó pedig gunyosan megjegyzé, hogy ügyeljen, nehogy a vadászatot saját személyére is provokálja. „Nem oly könnyű azt tenni, felelé Mikó, mint mondani.“ A tiszturak a mi nevünkben a haza ellenségeivel szövetkeztek, de a számadás órája közeleg, nem sokára itt lesz a lengyel hős, majd az számon fogja kérni, hogy miért zárják el a székelyt magyar testvérétől s miért nem engedik, hogy mi is vérünket áldozhassuk a haza szent ügyéért, de ezentul végkép szakítunk s az örmény ur fenyegetéseivel elkésett!“ Ezeket mondva, átnyújtá neki Bem levelét. Az itt folyt párbeszéd híre már kiment volt a nép közé, ez minden gátot szétszakítva zugott és hullámzott. Fenyegető hangon kiáltották, hogy széttörjűk a rabbillincset s ezentul Bemnek engedelmeskedünk! A nép egy pillanat alatt szétszakította a katonai parancsnokság lánczeit, s az a rabbillinc, melyet 1764-ben a csiki székelysége vert Bukow, ezen községben lón tényleg megtörve, itt, hol hajdan a legelső határőrségi zászlószentelést az áruló Sikó pap végrehajtani segítette. A tiszték ajkán még a lehellet is fennakadt s majd alkudozni, csillapítani s békülékony hurokat kezdtek pen-

getni. A szakítás azonban már megtörtént s alkudozásokba nem ereszkedtek.

Mikó egy későbbi levelében ezen eseményekre vonatkozóan ezeket írja: „Dicső nap és dicső nép volt ez, még most is, oly hosszú idő után is fellekesülök, ha erre gondolok. A nép mellett különös hálával emlékszem a papságra. Olyan klerus tán a világon sem volt. Mészáros Antal, András Antal! Oh, Istenem ez a két pap! Két Kapisztrán!“

Ezen események után az egész szék területén az emberi lelket és szívet elbűvölő, elmámorító élet forrott fel. A levegőt betöltötte a lelkesedés, harci daloktól visszhangzottak a Hargita ormái. Mindenki harcra akart lenni. A legszébb, legszentebb ünnepek korszaka volt ez. A haza oltár, a lelkesedés rajta az égő gyertyaláng, szent ének a harci riadó, orgonája: dobpergés és trombiták harsonája.

A nép lelkesedésének hullámai az egész szék területén magasan felcsapkodtak, az egész Csikszéknek egy volt a szíve, egy a lelke, jóvá tenni, a mit a német katonai parancsnokság nyomása alatt elmulasztottak. Az ezután következett dicsőség és örömben, bu és gyászban egyenlően osztozott Csik minden községe, minden fia.

A lelkesedés vihara elől elmenekült Dorschner ezredes, utána ment Czernkó is és többi bérencze. A székely katonák és a nép ujjongva fogadta új ezredesét, Gál Sándort, ki Háromszék felől hirtelen Csik-Szeredában termett.

Január hó végén Csik feliratot intézett Bemhez, melyben a haza iránti kötelességeikben, csábítóik miatt, olykori ingadozásuk elfeledését kérve, tudatják, hogy Gál Sándor ezredes jan. 25-én Háromszék felé a székely hadsereghez 1600 fegyverest küldött és egyben kéri, hogy

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Adakozás a madéfalvi emlékalap javára.** A nevezett célra Cziki János megyei ellenőr 5 frt, az 1096. sz. gyűjtőiben Csizsér Józsefné 50 kr, Tamás János 50 kr, Máramaros vármegye pénztári hivatala 1 frt 95 kr, Holdmező-Vásárhely 2628. sz. utalványán 6 forint 54 krajczár. Jelen számunkban ki van mutatva 14 frt 49 kr. Az eddigi gyűjtés 3574 frt 34 kr.

Főösszeg: **3588 frt 83 kr.**

Azaz: **Háromezeröttszáznyolcvanforint 83 kr.**

Fogadják a nemesszivű adakozók a szent ügy nevében leghálásabb köszönetünket.

— **Ünnepélyes vasutmegnyitás.** A sepsiszentgyörgy—csikszeredai vasutvonal szakasz műtanrendőri bejárása — miről más helyen megemlékeztünk — e hó 29-én foganatosított, de annak ünnepélyes megnyitása ápril hó 4-én fog meg történni. Erre alkalmul szolgál azon örvendetes tény körülmény, hogy Báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter és Vörös László állam titkár e célból a nevezett napra — kísérve a két vármegye országgyűlési képviselői által — körünkbe fognak érkezni. A miniszter és kísérete ápril 3-án érkezik Brassóba, mely napon az ottani özszes ipartelepeket megszemléli s 4-én reggel folytatja útját Szepsi-Szentgyörgy felé, honnan délelőtt 9 órakor indul Csik-Szeredába s ide 12— $\frac{1}{2}$ óra között fog megérkezni. Szereda város a magas vendégek tiszteletére diszkaput a város végén s lovas bandériumot szervez, s ez, valamint a hatóságok s más testületek d. e. 11 órakor együttesen fognak a pályaudvarra kivonulni s bevárni az érkező vonatot. — Innen az egybe gyűlt közönség a magas vendégeket elkiséri a megyei polgári leányiskola épülethez, melynek dísztermében a különböző hatóságok hivatalfőnökeik élén tisztelegnek a miniszter előtt, mit a vendégek tiszteletére adandó vilás-reggeli követ az ugyan csak a polgári leányiskola egyik termében, mire a meghívók már szét is küldettek, s annak lefolyása után a miniszter és államtitkár azonnal vissza utaznak Budapestre, hol a minisztert már 5-ére várják.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter Gyergyó-Tölgyes községbe anyakönyvvezetővé K a b d e b ó Vidor körjegyzőt és a rákosi körtől külön választott Madaras községbe rendes anyakönyvvezetővé segédjegyzői minőséggel felruházva rákosi Sárosi Dénest kinevezte s a két állással együtt járó teendőik végzésére az állampénztárból 300 frt évi javadalmazást folyósította.

— **Sorozás.** Zsindelyezik a kaszárnya tete-

a még kész nyolcz zászlóaljjal, tiz ezren, a maguk öntötte ágyuikkal Gál Sándor vezetése alatt vehessenek részt a szabadságharcz dicsőségeiben.

A mig Csikban a székely haderő szervezése serényen folyt, Puehner császári generális keze ismét mozgolódásba hozta az oláhokat a gyergyói határszélen, hol szabadabb terők volt. A békási, zsedánpatoki és damunki oláhok majdnem mindannyian fel voltak fegyverkezve. Gál Sándor védőcsapatot küldött oda, noha a lesbe állott oláhok két székelyt meglöttek, a megbomlott rendet a csapat helyreállította s a fegyvereket beszédte. Ugyanakkor Mesterházán is egy oláh tábor gyülekezett, mely ellen szintén egy csapat küldetett, ez hirtelen Oláh-Topliczára csapott, innen Puskás Antal Kossuth-huszárörmester néhányad magával Mesterházára sietvén, az ott egybegyűlt oláh tribunokat meglepven, a hirhedt Roman Constantint több társával elfogta, mire az oláhok vezértelen tábora szétfutott.

Igy Csik meg lévén tisztítva, a székelyek résztvehettek Bemnek az osztrákok és oroszok elleni dicsőséges hadjárataiban s fegyvereik mindenütt ott fényltek azon harcokban, melyeket a történelem ragyogó betűkkel jegyzett fel, a költészet pedig himes szárnyaira vett. Csiknak jutott azon dicsőség, hogy Erdély elbukttával a két utolsó győzelem területén vivásék. Nyergesenél és Tusnádnál győzelmesen szorították vissza a muszkákat. Győzelmük azonban nem menthette meg az akkor már elveszett ügyet s legfeljebb a székely dicsőség halhatatlanságát emelték. A muszkákat ugyanis egy kászoni atyafi álutakon a székelyek háta mögé vezetvén, előzőnlötték Csikot, a székely hadsereg

jét! s hogy az uj zsindelyt ne hiába rakják fel, hát sorozzák is be egyik székely legényt a másik után. A duhaj katonadalok mellett felhangzik egy-egy siró szó is nemcsak szülők, rokonok, hanem bizony néha-néha még a tauglichnak declarált legény részéről is, mert hát bármennyire büszkék legyenek is arra a fehér papirosra, a mit kalapjuk mellé feltűznek, bármilyen szép legyen is az uniformis, 3 esztendő mégis csak 3 esztendő. Különben a sorozás eddigi eredménye kielégítő. A kászonalicsiki járásban márczius 22-én besoroztatott 49, 23-án 54, 24-én 56, összesen 169 legény. A felsiki járásban a sorozás most folyik. Átlag a legények 35—36% marad benn s ezek közt gyimes 3 községe körülbelül 58%-ot szolgáltat. Csik-Szeredában a sorozás április 2-án lesz.

— **Lópatkolási tanfolyam szervezése.** A földmívelési miniszter rendelkezése folytán a kolozsvári állategészségügyi felügyelőség területén két helyen ez évben lópatkolási tanfolyam fog megnyitani, mely tanfolyamok egyikének helyéül Reich Albert állategészségügyi felügyelő Csik-Szereda városát fogja a földmívelési miniszter előtt javaslatba hozni. Ezen tanfolyamra iparigazolvánnyal ellátott kovácsmesterek és 17-ik életévüket betöltött oly kovácssegédek lesznek felvehetők, kik már egy félévig segédképpen működtek.

— **Röntgen sugarak.** Herb Ferencz, a photoplastikon tulajdonosa, a fényképezéssel — ugy látszik — tudományos alapon is foglalkozik, mert a Röntgen tanár által felfedezett sugarakkal való fényképezést is bemutatja kedden este a csik-szeredai közönségnek, mely érdekesnek ígérkező előadás iránt már előzetesen is igen nagy az érdeklődés. Minthogy az előadás csak kedden este, tehát lapunk zárta után van, csak jövő számunkban referálhatunk az esetleg felmerülő érdekesebb momentumokról.

— **A csik-tusnádi volt bíró bűnpere.** Jánosi Péter hagyatéka ügyében perre kerülvén a dolog, felperes Patrúbán Antal hivatkozására tanuként kihallgatták Bartha György volt tusnádi bírót és Sándor Józsefet, kik eskü alatt vallották, hogy Jánosi Péter s neje, Sobert János és neje kezeihez 600 frt hozományt fizettek ki, a mire Patrúbán Antal a megítelt esküt is letette. Ezzel szemben alperesek azt állították, hogy ők csupán 500 frtot kaptak s büntető feljelentést tettek Bartha György s Sándor József ellen hamis tanuzás, Patrúbán Antal ellen hamis eskü miatt. A márczius 26-án megtartott végtárgyaláson László Géza elnöklete alatt a büntető tanács Kovács Lajos és Kozmuca Péter tvszéki bírókból állott. A vádhatóságot Bartha Ignác kir. ügyész képviselte. Bartha György védője Molnár József, Patrúbán Antal védője Nagy Sándor ügyvéd volt.

pedig magát egész Erdélyen átküzdvé, legutoljára tették le a fegyvert.

Az oroszok nyomában bejött Clam-Gallas által vezetett osztrák sereg s a császári hadbiztos Dániel Imre, ki azonnal megkezdte az embervadászatot. Félnie, remegnie kellett mindenkinek s még azt se túrték, hogy a ház elejét sötétre meszeljék, ráfogták, hogy a forradalmat gyászolja az illető.

Összefogdosták a hazafiakat, kik közül Sándor László és Tamás ezredes bitófán haltak. András Antal alfalvi plébánost is Csik-Szeredába vitték, a Gréczesen kiszabadult Ferencz nevű ismerősével találkozáván, elszenvedett sorsa felől tudakozódott tőle s ez azt mondta, hogy tulajdonképen még most is alig hiszi, hogy életben van, mert úgy érezte, hogy őt már főbe is lőték, fel is akasztották, oly hajszát kellett kiállania. András Antal be se ment Szeredába, hanem Szt-Tamáson barátai körében megebédelvén, átkot mondva a haza ellenségeire és imádkozván hazájáért, kiment a kertbe s golyót bocsájtott agyába. Mások pedig, mint Mikó Mihály, Puskás Ferencz, Kedves Tamás, Zöld László, Keresztes Márton stb. sokáig az erdőkben bujkáltak, szenvedve az üldözés keserves napjait.

„De el, ti komoly képek, ti sötétség rajzati félre! áll Buda, él magyar még!” „Az nem lehet, hogy annyi szív hiába onta vért, s keservben annyi hü kebel szakadt meg a honért!” A sokat szenvedett haza visszanyerte alkotmányos szabadságát, a nemzet sorsa ujra fiainak kezébe tétetett vissza, s a jövődó Isten kezében és a honfiak szívében van.

A végtárgyalás során elfogadható bizonyítást nem nyervén sem a hamis tanuzás, sem a hamis eskü tényálladéka, a kir. törvényszék a vád és védőbeszéd meghallgatása után mind a három vádlottat felmentette. Általában az egész bűnpör azt a benyomást tette a hallgatóra, hogy indító okát nem annyira az elkövetett bűnben, mint inkább a szereplőknek egymás iránti kölcsönös engesztelhetetlen gyűlölködésében kell keresnünk. Közvádoló s magán panasznak a felmentő ítélet ellen felebezést jelentettek be.

— **Helyi hiúság.** Gyergyó-Ditróból kaptuk a következő sorokat: Tekintetes szerkesztő ur! Becess lapjának megelőző számában megjelent és márczius 15-re vonatkozó referátát kiégszítendő, kérem tekintetességedet még a következőknek helyet adni sziveskedjék: A hivatkozott közlemény hiányos voltát elismerem, miután csak azt irtam le, a mit láttam, holott tény, hogy az ünnepély és szindarab rendezésénél kiváló érdemeket szereztek Bajkó Mór ur, a szintársulat igazgatója, T a s c h e k Gyula ur mint rendező és Z a k a r i á s István ur mint gazda, ki a sok időt és fáradságot igénylő tisztének buzgó betöltése mellett még a darabban is szives volt közreműködni; eljátszván az őrnagy szerepét. Ezek után közleményemre vonatkozólag a gyengébbek kedvéért még megjegyzem, hogy e kifejezés „ha minden nem csal”, ezt jelenti: ha nem tévedek! Most pedig, miután alapos okom van remélni, hogy a listából ezuttal senkit ki nem hagytam, maradok a tek. szerkesztő urnak kitünő tisztelettel stb.

— **Hitelszövetkezet alakítása.** Gyergyó-Szárhegyről kapjuk azt az örvendetes hírt, hogy a községi képviselőtestületnek a millennium emlékére hozott azon határozata, hogy a községben gazdasági hitelszövetkezetet alakítsanak, a megvalósulás stádiumában van. Rérszvények jegyzése végett aláírási ívet bocsátottak ki melyre a községből eddig 100 tag, mindegyik egynél több részvénnyel, iratkozott alá. Gyergyóban e szerint a szárhegyieket illeti az a dicsőség, hogy az első hitelszövetkezetet ők fogják felmutatni.

— **Gazdák oktatása.** A nem régiben alakult gyergyói gazdasági egyesület dicséretes törekvéssel fogott feladatának megvalósításához. Elhatározta, hogy a nagyobb községekben, a hol az egyesületnek tagjai vannak, népszerű gazdasági előadásokat tart. Ezekből már kettőt meg is tartott. F. hó 7-én Gyergyó-Szent-Miklóson, 14-én pedig Gyergyó-Szárhegyen Csergő Venczel, Orel Máté s Puskás Jenő tartottak érdekes és tanulságos előadásokat a luczerna termelésről, a rétekgondozásáról és kezeléséről. Az előadások iránt a gazdaközönség élénk érdeklődést tanusit.

— **Veszetség a háziállatok közt.** A gyergyói járás egy-két községében, különösen Tekerópatakon, Gy.-Szt-Miklóson és Szárhegyen valami kóbor veszett eb marásától néhány sertés és Szárhegyen még egy tinó és egy juh szenvedtek fertőzést. A veszetség tovább terjedésének megátlására a szolgabírótság megtette az óvintőzkedéseket. Ugyanis a sertésvásárt az egész járás területén beszüntette; a kutyák kötve tartását elrendelte, a fertőzött istállókat fertőtlenítette s a veszett állatokat lebunkóztatta s reudeletet bocsátott ki arra is, hogy az állatok betegülési esetei azonnal bejelentendők.

— **Véres verekedés Remetén.** Gy.-remetei lakosok ifj. Csortán E., Portik Gergely J. és Ferencz Csók János f. hó 23-án este 7—8 óra közt az utcán szóvitába jöttek és összevesztek, a veszekedés közben Csortán E. egy somfa bottal és Ferencz Csók J. társa ököllet Portik G. Józsefet megütlegelték. Erre a sértett Portik haza szaladván, egy karóval visszasietett az utcára s a vele szembe jött Csortán E. bántalmazóját a karóval úgy ütötte főbe, hogy az rögtön földre rogyott s oly súlyosan megsebesült, hogy aligha marad életben. A verekedők ellen megindult a vizsgálat.

— **Öngyilkosság.** Kilyénfalvi Balla Ferencz 75 éves özvegy f. hó 16-án saját csürében felakasztotta magát s mire észrevették, meghalt. A mint a vizsgálatból kiderült, a boldogtalan ember ittas állapotban többször foglalkozott az öngyilkosság eszméjével s azt egy alkalommal meg is kísértette, de akkor abban megakadályozták. Mostani végzetes tettét is ittas állapotban követte el.

A fővárosba utazó vidéki közönségnél első ízben nem mellékes dolog, hogy mely szállodát válassza megérkezésénél, mivel az egyik túlzott áraival, a másik kényelmetlen régi berendezésével, a haramadik a központ távoli fekvésénél fogva riasztja el az utazó közönséget attól, hogy felkeresse.

Ezen felsorolt körülmények az újonnan felépült „A dria“ szállodánál nem léteznek, mivel a fő- és székváros központjában (Kerepesi ut 41. sz. alatt) fekszik, modern, kényelmes új berendezéssel, villamvilágítás, telefon, központi fűtés és fürdőszobákkal ellátva.

A közlekedés a nevezett szállodától a fő- és székváros összes részeivel és vasuti indóházaival a legolcsóbban történik még pedig, a lovonattal, vilamvasuttal, társas kocsival 6 krajczárért. A szobák árai oly hallatlan olcsók, hogy bizvást versenyez nem csak a fővárosi hanem vidéki szállodákkal is.

Hogy az „A dria“ szállodában lakó vendégeink teljes kényelmet nyújtsanak, a szállóda tulajdonosa most nyitotta meg fényesen berendezett éttermeit „Dreher sörcsarnok“ czim alatt a hol csupán a kitünő Dreher-féle sör, hamisítatlan borok, legjobb konyha, pontos kiszolgálás mellet mesés olcsó árakon nyújtják a vendégeknek.

Ezek után legmelegebben ajánljuk a nevezett szállodát t. olvasóinknak.

Az Ezeréves Magyarország irásban és képben

1 füzet 20 kr, megjelenik 16 füzetben.

A gyimesi vadvirág.

Irta Géczy István. Zenéjét összeállította Konti József. Tartalma hét különböző szép darab.

Kaphatók: Györgyjakab könyvkereskedésében Csik-Szeredében.

Szerkesztői üzenetek.

— A tisztelet példányokat kapott urak felkértek, hogy becses dolgozataikkal néha néha keressék fel szerkesztőségünket.

Sz. S. Cikkét, melyben a „Székely Nemzetben“ a nyílt térben ellenem intézett támadást visszaveri, bármennyire hízogó is személyemre nézve, nem közölhetem, mert részéről a községi bírót nagyzási mániájában és képzelősködésében háborgatni épen olyan névetségesnek tartanám, mint a verebke az ágyuval való lövöldözést. Különben is Csikvármegye annyira ismer engem és a támadó urat is, hogy a támadásra való felelet adás nélkül is minden józanul és becsületesen gondolkodó annyit csak elismerhet, miszerint engem és a támadó urat sem egy napon, sem egy lapon egy sorban egymás mellett emlegetni semmi tekintetben sem lehet. A szerk.

G. I. Érettségi után czimmi tárcza — bár bevált — ez idő szerint nem közölhető, mivel inkább be fog illeni lapunk valamelyik júniusi számába, Ezért addig kérjük szives türelmét.

Csik-Somlyóról a jótékony nőegyletre vonatkozólag két teljesen ellenkező álláspontu cikket kaptunk. Egedjenek meg a t. beküldők, hogy az idő rövidsége s hely szűke miatt jelen számunkban egyikre se reflektáljunk s várjuk türellemmel, mithoz a jövő — szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MOLNÁR JÓZSEF.

FŐMUNKATÁRS GYERGYÓBAN:

VÉRTESLAJOS.

KIADÓ- és LAPTULAJDONOS:

GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

NYILTTÉR*)

Nyilatkozat.

Ezen lapok idei 1. számában „A csik-szeredai regáléberlet“ czim alatt megjelent nyiltéri cikkre vonatkozólag felkérés folytán kijelentem, hogy ezen cikkeknek szerzője nem vagyok és nem érték egyet annak azon kitételével, mely a Hodor András ur vagyoni viszonyaira czélzást tesz.

Csik-Szereda, 1897. márcz. 23.

Dr. Kánya János.

Válasz Vitos Mózesnek

a „Csiki-Lapok“ 11. számának „Nyiltteré“-ben levő közleményre.

Már több számon át kísértettek hol névtelenül, hol Vitos Mózes neve alatt bizonyos közlemények, melyek néha egyenesen, néha pedig czélözva támadták meg személyemet s midőn e támadásokra röviden feleltem, kibujt a szeg a zságból s Vitos M. teljes adat halmazzal, melyeknek, szerinte nincs vége, ront nekem, hogy meg hurczoljon ott, hova bizonyos okok miatt kíván. Jól tudom, honnan fu a szél; az állítólagos szeszárulás csak alkalmat szolgáltatott, hogy kifujja mérgét ellenem s ő, ki a községi ügyekben saját egyéniségét nem tukmálhatja mindenkire, kapva-kapott az alkamon, hogy belém akadhasson.

Az általa felhozott adatokkal szemben, melyek semmi bizonyító erővel sem bírnak s alattomos, tehát nem tisztességes uton lettek megszerzve, a nagyérdemű közönség tájékoztatása végett én is bemutatam a következő adataimat.

Annak megczáfolására, hogy én 1894. december 16-án A. J. esküdttel árverezve vettem

*) Az e rovatban közlöttékért az aláíró felelős.

Szerk.

ki a községtől albérltre a fogyasztási adókat, szóljanak a következő bizonyítványok:

1., Én András István kinyilatkoztatom, hogy a fogyasztási adókat Csik Szentkirály községtől az 1895-ik évre egyedül én vettem bérlletbe, s nékem Albert Bénéiam körjegyző társbérlőm nem volt.

Csik-Szentkirály 1897. Márczius hó 22.

András István s. k.

2., Én Bocskor Dénes volt községi bíró, az árverezési jegyzőkönyv szerint hitelesen igazolom, hogy a fogyasztási adókat az 1895-ik évre egyedül András István vette volt ki a községtől bérlletbe.

Cs.-Szentkirály, 1897. Márczius hó 22.

Bocskor Dénes, s. k.

A mi továbbá V. M. nagy lelkiismeretességgel (!) felhozott adatai illeti arra nézve, hogy én 1895-ben szeszárulással foglalkoztam és most is foglalkozom, igazolásom ez. Feleségem András István felkérésére, a laképületben helyet adott a raktárnak s egyuttal bizományosa is volt, de csak 1895. évben. A későbbi időbeli nyugták hátrálékos tartozásokról szólnak. Különben beszéljen a következő nyilatkozat:

Nyilatkozat.

Alattirt községi előljáráóság kinyilatkoztatja, mikép csikszentkirályi Albert Bénéiam se a multban, se jelenben korcsmaüzlettel nem foglalkozott. Neje az 1895-ik évben szesz és sör nagyraktárt tartott, de azóta felhagyott vele. 1895. évben is András István felkéréséből tette.

Az előljáráóság:

Csik-Szentkirályon, 1897. márcz. hó 20.

György Ágoston, s. k. bíró.
András György, s. k. h. bíró.

Bocskor Dénes, s. k.
1894., 1895., 1896. évi bíró.

V. M. ezután mint egy erkölcsbíró (!) nevésségen fájlalja a közerkölcsiséget, a zsebük kárán óbégató engedményes korcsmárosokat s főleg (?) a község megrontott hirnevét. Szerencse, hogy sem a közerkölcsiség, sem pedig a község jó hirneve az ő védelmére nem szorul; s hogy pedig az engedményes korcsmárosok nem óbégatnak, erre nézve szolgáljon a következő nyilatkozat.

Nyilatkozat.

Alattirtak mint italmérési engedélyesek kinyilatkoztatjuk, mikép csikszentkirályi Albert Bénéiam se a multban, se jelenben korcsmaüzlettel nem foglalkozott. Neje az 1895 ik évben szesz- és sörnagyraktárt tartott, de azóta efélekkel ő se loglalkozik.

Csik-Szentkirály, 1897. márczius hó 20.

András István, s. k. Kristó Albert, s. k.
Kristó Benedek, s. k. Balázs Bénéi, s. k.

Nyilvánvaló tehát, hogy csak a cikkíró óbégat.

Ezen adatok felsorrolása után csak V. M.-nek a szeszés ügyekkel való lelkiismeretel (!) foglalkozásának tulajdonítható, hogy 1897. évi márczius 15-én kelt cikkében azzal vádol, hogy én 1896. ben kaszálás, aratás, cséplés stb. sőt még a karacsonyi ünepekre is szeszt adtam el s ezen bérlők rajtacsíptek Ilyen állítás után itélje meg a t. olvasó közönség, hogy V. M.-nek annyi adattal igazolt (?) állításai mennyire vehetőek komolyan.

Ebben kívántam az ellenem felhozott vádak alaptalanságát kimutatni.

Nem akarok V. M. személyiségével foglalkozni, csak annyit jegyzek meg, hogy hol rosszakaratból — a mint velem szemben jelen esetben tette, — hol pedig nagyzási hóbortból mindig félrevezetni akarja a közönséget. E nagyzási hóbort miatt nem csodálkozhatunk, ha az ő szerkesztésében megjelenő „Csikmegyei Füzetek“ 8. számának 221. lapján a következő állítással találkozunk: „E sorok írójának jutott ki a szerencse és alkalom, hogy mint birtokossági elnök a birtokos közönséggel egyet értve a Lucs lecsapolási munkálatát az 1895. év tavaszán megkezdhetette.“

Hogy egy szélesebb körben hitelre számító müben nyilvánosan valótlant mond, igazolja a következő birtokossági nyilatkozat.

Nyilatkozat.

Alattirtak kinyilatkoztatjuk, mikép a Vitos Mózes által szerkesztett Csiki füzetek 221-ik lap oldalán olvasható, szerkesztőnek azon kérdése: „E sorok írójának jutott ki a szerencse és alkalom, hogy mint birtokossági elnök a birtokos közönséggel egyet értve a Lucs lecsapolási munkálatát az 1895. év tavaszán megkezdhetette“, teljes valótlant, ott még semmi munka a viz lecsapolás iránt nem tétetett, az most is ugy van, a hogy régebben volt. Az elnök semmit se tett, se arra senkit fel nem hívott.

Csik-Szentkirály, 1897. márczius 20 án.

György Ágoston, s. k. András István, s. k.
Kristó Albert, s. k. András György, s. k. Bocskor Dénes, s. k. Péter Ágoston, s. k. Balázs Bénéiam, s. k.

Zárszó. V. M. betegsége miatt már ifju korában mint lelkész nyugdíjazva lett; ennek tulajdonítható, hogy lelkén a folytonos izgatottság folytán gyűlölködés vett erőt s abban találja vigasztalását, hogy epéjének mérgét a közönség szándékos és rosszakaratu félrevezetésével kiönthesse s egyeseket — mint jelen esetben velem is tette — jogtalanul sérttegesen. Mennyire illik ez egy lelkészhez, kinek hivatása a szeretet vallásának szolgálata, itélje meg a t. olvasóközönség. Így rajta is beteljesedik, hogy a ki szelet vet, vihart arat. Egyébiránt ez utolsó szavam ezen ügyben; én tölem gyűlölködhetik, fuhatja a kigyókövet, engem is ismernek, őt is.

Kelt Csik-Szentkirályon, 1897. márcz. 26.

Albert Bénéiam,
körjegyző.

Teljes menyasszonyi kelengye-kiállítás 100 frttól 1000 frtig.

Bécsben és Budapesten személyesen tett bevásárlásomról haza térve, bátor vagyok a nagyérdemű városi és vidéki közönséget tudatni, hogy áruim megérkeztek, s ezeket a legutolsó párisi és berljni divat után választottam; ugymind:

Női Jackettek 4 frttól 30 frtig. Női vállgallérok 2 frttól 40 frtig, utóbbiak posztból, selyemből, plüschből és bársonyból. Ruhaszövetek 30 krttól 2 frtig méterje. Nagy választék a legizlésebb női diszkalapokból, melyeket személyesen választottam.

Mindezen ujdonságokat mielőtt a nagyérdemű közönség máshonnan hozatná, vagy városunkba elterjedt házalóktól megrendelné, kérem becses látogatásával megtisztelni sziveskedjék s meggyőződést szerezni, hogy a legmagasabb igényeknek is megfelelő divatos cikkeket olcsón és csak a legjobb minőségbe tartom raktáramon.

Becsés pártfogásukat kérve, továbbra is magamat ajánlva,

mély tisztelettel

BARCSAY K.
női- és férfi-divatüzlete
Csik-Szereda.

1—3

Sirkoszoru és érczkoporsó gyári raktár. Teljes temetkezési vállalat.

6—1897. jkszám.

Meghívó.

A gyergyói első takarékpénztár részvény-társaság

Gyergyó-Szentmiklóson 1897 évi április hó 4-én d. u. 4 órakor a Laurentzi-féle nagyteremben rendkívüli közgyűlést tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitás.
2. Háromtagu bizottság kinevezése elnök által, a szavazati jogok igazolásának számba vételére.
3. Ezen bizottság jelentése folytán, ha a

közgyűlés határozatképes a jegyzőkönyv hitelesítésére három tagnak megválasztása.

4. A megüresedett könyvelői állás választás utjáni betöltése.

5. Az elhalálozott könyvelő özvegyének segély nyújtás iránt igazgatósági előterjesztés.

Az alapszabályok 19. §-a szerint a közgyűlés határozatképeségéhez legalább 400 részvény képvisellete és 20 részvényes személyes jelenléte kívántatik. A szavazati jog személyesen vagy két tanu által aláirt meghatalmazással ellátott megbízott által gyakorolható, kinek azonban részvényesnek kell lennie. Ily meghatalmazás csak távollevő, vagy meg nem jelenhető részvényesek adhatnak.

Nő részvényesek csak meghatalmazott, gondnokság vagy gyámság alattiak gondnokuk vagy gyámjuk, illetőleg ezek meghatalmazottjai, erkölcsi testületek megbízottjuk által gyakorolhatják szavazati jogukat.

Finom csomanosi gyártmány, Barchetek.

vazati jogukat; ez utóbbi esetről nem kívánatik, hogy a megbízott részvényes legyen.

Ennélfogva a t. részvényesek értesítetnek, hogy szavazataik gyakorolhatása végett „Igazoló jegy”-üket — a törzskönyv 1897. márcz. 15-iki kivonata szerint — részvénybemutatás nélkül, a közgyűlést megelőző három napon, a délelőtti hivatalos órák alatt, az erre felkért felügyelő-bizottságtól átvehetik.

Gy.-Szentmiklóson, 1897. márczius 12-én.

A „gyergyói első takarékpénztár részvénytársaság” igazgatósága:

Görög Joachim, s. k. Csiky Dénes, s. k.
titkár. 3—3 elnök.

Árlejtési hirdetmény. 3—3

A csikkozmási kántor-tanítói és harangozói lak építési munkálatai f. évi ápril 4-én d. u. 2 órakor a község házában árlejtés útján kiadtnak. Kikiáltási ár 1856 frt 21 krajczár. Ezen kívül a község ad: követ, téglát, cserepet, fát, léczet, meszet, fővenet; továbbá a kőműves, ács és kovácsmunkához megkívántató kézi napszámot.

A műszaki munkálatok megtekinthetők a község házában.

Árlejtési szándékozók 10%ó bánatpénzt az árlejtés előtt tartoznak befizetni.

Csik-Kozmás, 1897. márczius hó.

Bardocz István, Potyó Antal,
lelkész. k. bíró.

Sz. 343—97. 3—3
rj.

Árverési hirdetmény.

Alólírt község előljárósága közhírré teszi, hogy Káson-Altiz község tulajdonát képező „Fehérkői borvíz forrást” a hozzátartozó ház, raktár és kerttel együtt 6 évre haszonbérbe adja 1897. évi április hó 4-én délelőtt 9 órakor a község házában.

Kikiáltási ár 200 frt.

Árverési feltételek a körjegyzői irodán a hivatalos órák alatt bárki által betekintheők, — árverezni szándékozók 10%ó bánatpénzt az árverés előtt az előljáróság kezéhez letenni kötelesek.

Káson-Altizen, 1897. márcz. 10-én.

Pálffy András Markaly Sándor
körjegyző. bíró.

Arverezési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Csiky Lajos csikszeredai kereskedő csődtömegéhez 8732 frt 84¹/₂ kr beszerzési ár megállapítása mellett leltározott összes kereskedési árucikkek Csik-Szeredában az üzlethelyiségben 1897. évi május hó 5-én délelőtti 9 órakor megkezdődőleg egy tömögben nyilvánosan árvereztetnek a következő feltételek mellett:

1. Kikiáltási ár 4842 frt 75 kr o. é.

2. Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%ó-kát alattirt tömeg gondnok kezére bánatpénzzel előlegesen készpénzben, vagy törvényesen jegyzett óvadékképes értékpapírban letenni.

Árverezni szóval, vagy lepecsételt zárt ajánlatok útján is lehet; a zárt ajánlatok azonban csak úgy vétetnek tekintetbe, ha azok 1897. évi május 5 d. e. 9/4 óráig alattirt tömeg gondnok kezéhez 484 frt 28 kr bánatpénzzel ellátva beadatnak.

Az így benyújtott zárt ajánlat vissza nem vonható, nem módosítható, s az ajánlattevőt feltétlenül kötelezi; míg ellenben a csődtömeg képviselője fenntartja azon jogát, hogy ha a kikiáltási áron aluli zárt ajánlat tétetnék, annak elfogadása felett a hitelező választmány határozatát kikérje.

4. Legtöbbet ígérő köteles a vételért azonnal alattirt tömeg gondnok kezére készpénzben lefizetni; mit ha nem teljesítene, költségére és veszélyére az újabb árverezés nyomban foganatosítatnék, s a vételári különbözet a bánatpénzből póltatnék, a netán fedezetlenül maradt vételár különbözet erejéig egyéb vagyonával is felelős maradván.

5. Vevő a vételár lefizetése után az üzlethelyiséget, az összes kulcsokat és árucikkeket a tömeg gondnoktól átveszi, s az évi 325 frt üzlethelyiségi bérösszegnek az árverezés napjától 1897. szeptember 29-ig terjedő időre eső részletét, vagyis 129 frt 92 krt alattirt tömeg gondnok kezére az árverezés napjától számítandó 8 nap alatt lefizetni köteles.

6. Az árverezési jegyzőkönyvre szükséges bélyeget s a vételár után járó kincstári és egyéb illetéket vevő sajátjából köteles hordozni.

Csik-Szeredán, 1897. márczius 24-én.

Nagy Sándor,
ügyvéd,
mint csődtömeg gondnok.

Felhívás.

A csiki vasutépítkezési és élelmezési részvénytársaság részvényeseinek közgyűlése 1897. február 25-én a társaság feloszlását illetőleg a feloszlást kimondván, van szerencsénk a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében a társaság hitelezőit ezennel tisztelettel felhívni, hogy netaláni követeléseiket jelen hirdetmény 3-szori közzétételétől számított hat hó alatt a társaság ellen érvényesítsék, mivel különben a fenti határidő letelte után esetleg igényeik tekintetbe vétele nélkül fog a társasági vagyon a részvényesek között fölosztatni.

Csik-Szereda, 1897. február 25.

A csiki vasutépítkezési és élelmezési részvény-társaság igazgatósága.

Sz. 76—1897.

á.

Hirdetmény.

I. A nagyméltóságú kereskedelmi-műgyi m. kir. miniszterium az 1897. évi január hó 15-én kelt 77865/90. sz. rendeletével a héjjasfalva-gyimesi államut 115—116. kmtr szakaszán lévő utvonal szabályozását, illetve áthelyezését 3475 frt 80 kr.

II. A közuti kerületi kir. felügyelő ur az 1897. évi márczius hó 21-én kelt 34. sz. rendeletével a kolozsvár-szászrégen-tölgyesi államut 199—219. kmtr szakaszán lévő 43. sz. hid építését és a 63., 69., 81., 83. sz. hidak fatelszerkezetének helyreállítását 4846 frt 84 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1897. évi ápril hó 13-ik napjának d. e. II órájára a csikmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%ó-nyi bánatpénzzel ellátott a két munkára külön-külön zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Csik-Szeredán, 1897. évi márczius 25-én.

A csikmegyei m. kir. építészeti hivatal.

Sz. 588—1897.

krj.

Hirdetmény.

Alattirt község előljárósága által közzé tétetik, hogy a közbirtokosság tulajdonát képező a „Szikaszó vize” menti erdőszegben a Zeteleka és Újfalu község között épülő ut mentében 15. cm.-től 60 cm. vastagságig található mintegy 1280 darab tőfa 782 □ öl tartalommal nyílt szóbeli árverésen 1897. évi április hó 11-én d. u. 2 órakor a község házában eladatnak.

Kikiáltási ár 782 frt, melynek 10%ó-át kötelesek árverezők, mint bánatpénzt az árverés megkezdése előtt az előljáró-ághoz lefizetni.

A közelebbi feltételek naponkint a község hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Az előljáróság:

Gyergyó-Ujfalu, 1897. márczius hó 22-én.

Bajkó, Puskás Adolf,
k. bíró. krjz.

Szám 243—1897. á.

Hirdetmény.

A közuti kerületi kir. felügyelő ur 1897. évi márczius hó 22-én kelt 55. számú rendeletével a héjjasfalva-gyimesi államut 116—117 kmtr szakaszán lévő 84. sz. átereszt építését és a kapcsolatos utszakasz szabályozását 1967 frt 70 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1897. április hó 15-ik napjának d. e. II órájára a Csikmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%ó-nyi bánatpénz letételét igazoló adóhivatali nyugtával ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Cs.-Szeredán, 1897. márczius hó 26-án.

Csikmegyei m. kir. építészeti hivatal.

Zsögöd-fürdőn

vasár- és ünnepnapokon. külön megrendelésre más napokon is

meleg-fürdő

kapható.

Egy fürdés 40 kr. 1—2

Csik-Szenttamáson Biró Mihálynál nagyobb mennyiségű lónak való széna eladó. Értekezhetni Veress Zsigmonddal Balánbányán és minden csütörtökön Csik-Szttamáson. 1—3

Eladó

Özvegy Gal Endrénénel Csik-Szentkirályon több törvényterü széna és sarju igen jó minőségű. 2—3

Patkányvész

(Immiseh Boldog, Delitzseh.)

Patkányok és egerek pusztítására való kitűnő, biztos és gyors hatású szer, méregmentes és házi állatoknak ártalmatlan. 1 doboz ára 35 kr. Kapható

Theil Frigyes,

gyógyszertárában

Csik-Szépvezén.

8—10

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, minden nemű gazdasági gépekből, u. m.:

4, 6 és 8 HP gőzcséplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer-rendszerű és Vidats-féle rosták, egy és többvasú ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszalók, szecsakavágók, répvágók és zuzók, kukorica morzsolók és csőves tengeri darálók, egy és két járatú örlőmalmok, olajpresek stb. stb.

nagymérvű készlet összetörődését okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt áron való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívüli alacsony áron és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdézősködékre, mely egyenesen hozzánk címzendő, szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni. Teljes tisztelettel

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár r.-t.

Budapest, Külső váci-ut 29—37.

5—8